

Utvalg: **Utvalg for helse/omsorg**

Møtested: - Formannskapssalen

Dato: 05.12.2017

Tidspunkt: 09:30

Eventuelt forfall må meldes Servicekontoret snarest på tlf. 75 68 20 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Rognan, 29. november 2017

Kjell Magne Johansen
Leder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Utvalgs- saksnr.	Tittel	Lukket
PS 52/2017	Referater utvalg helse og omsorg - 051217	
PS 53/2017	Barnevernsvakt	
PS 54/2017	Vertskommunetilskudd for psykisk utviklingshemmede	
PS 55/2017	Tildelingskontoret - statusrapport nov 2017	
PS 56/2017	Planprogram for helse, omsorg og sosialplan 2018 - 2028	
PS 57/2017	Åpen post	

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse/omsorg	52/2017	05.12.2017

Referater utvalg helse og omsorg - 051217

Foreliggende dokumenter:

- 1 Møteprotokoll HO 241017

Orienteringer:

- Kostnader vedr. oppsigelse av 3. etg ROMA
- Orientering om prioriteringene i Rådmanns budsjettforslag for samhandlingsområdet Helse og omsorg
- Status kostnadsreducerende tiltak

Rådmannens innstilling

Referat og orienteringene tas til orientering.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse/omsorg	53/2017	05.12.2017

Barnevernsvakt

Foreliggende dokumenter:

- «Akuttberedskap i kommunalt barnevern» - brev fra Barne-, ungdoms og familiedirektoratet til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, av 11.6.16.
- «Akuttberedskapen i kommunalt barnevern» - brev fra Det kongelige barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet til landets fylkesmenn, av 20.6.14.

Saksopplysninger

Den enkelte kommune har et selvstendig ansvar til å praktisere forsvarlighet i å ivareta barnevernlovens formål, § 1-1, jfr § 2-1, som innebærer å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Organiseringen av barneverntjenestens forsvarlige drift er opp til kommunen å avgjøre, utover at loven stiller krav til at det er en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgavene etter loven, samt innehar vedtaksmyndigheten. Kravet om forsvarlige tjenester og tiltak ble inntatt i loven fra 1.1.2014.

Fylkesmannen i Nordland orienterte høsten 2016 om at det forelå krav om at kommunenes barneverntjenester iverksatte en formalisert barnevernvakt i form av forsvarlig akuttberedskap utenfor kontortid. Saken har videre blitt tematisert i forbindelse med Fylkesmannens barnevernledernetverk våren 2017, hvorav to barneverntjenester i Nordland med formalisert vaktsystem orienterte om sin organiseringsmodell. Det ble presisert at barnevernloven ikke er til hinder for at flere kommuner kan samarbeide om akuttberedskap

Hvilke oppgaver skal omfattes av barnevernvakt / akuttberedskap?

Den kommunale barneverntjenesten har ansvaret for at barn og unge som oppholder seg i kommunen får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. I Fylkesmannens presisering av «tilstrekkelig beredskap» for å oppfylle forsvarlighetskravet i loven, fremkommer det at barneverntjenesten innehar slikt ansvar både innenfor og utenfor ordinær kontortid, herunder på dagtid, kveldstid, i helgene og i perioder med ferieavvikling. Barnevernlovens krav til forsvarlige tjenester gjelder tilsvarende for tjenestens håndtering av barn og unge som befinner seg i akuttsituasjoner. Direktoratets vurderinger er at kommunenes barneverntjeneste må kunne

håndtere alle situasjoner hvor barn befinner seg i en krisesituasjon og står i fare for å bli vesentlig skadelidende på grunn av forholdene i hjemmet. Videre vurderer direktoratet at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor ordinær kontortid, og at vaktordningen må være formalisert slik at noen faktisk innehar ansvaret for å håndtere en eventuell alvorlig situasjon. En slik vaktordning vil i praksis innebære følgende:

- Barnevernfaglig kompetanse tilgjengelig utenfor kontortid, primært knyttet til telefoniske henvendelser hvor barn/unge har behov for å få vurdert sitt behov for akutt hjelp og/eller omsorg. Slike henvendelser krever forsvarlig barnevernfaglig kompetanse, herunder kompetanse til å foreta vurderinger, veiledningskompetanse, krisehåndtering, kompetanse til arbeid med akutthjemlene i barnevernloven.
- Svarplikt, vurderings og veiledningsplikt i henvendelser til barnevernvakten.
- Barnevernfaglig og skjønnsmessig vurdering av hva som er akutte saker og hvilke henvendelser som kan følges opp innenfor ordinær kontortid.
- Vurdering av behov for utrykning ved behov for iverksettelse av midlertidig vedtak om akutt plassering av barn/unge.

Hvordan ivaretas barnevernvakt/akuttberedskap i Beiarn og Saltdal barneverntjeneste på nåværende tidspunkt?

Beiarn og Saltdal barneverntjeneste har i praksis praktisert en forsvarlig akuttberedskap for begge kommuner, da uten at vaktordningen har vært formalisert. Barnevernleder har til enhver tid hatt ansvar for å håndtere akutte henvendelser utenfor kontortid, samt gjøre forsvarlige barnevernfaglige vurderinger knyttet til de aktuelle henvendelser. Fra tidligere har også virksomhetsleder for helse sitt telefonnummer vært lagret i politiets/andres register, slik at akutte henvendelser også har blitt rettet til vedkommende for videreformidling. Barnevernleder har arbeidstelefon tilgjengelig fra kl 15:30 – 08:00 neste kontordag, samt i helger og helligdager, og har ved behov veiledet pr telefon, samt rykket ut eller beordret andre ansatte i barneverntjenesten på utrykning i alvorlige akutte saker. Barneverntjenesten har i tillegg en ansatt med funksjonen «foreldrestøttekoordinator», med tilgjengelighet for veiledningsoppgaver utenfor kontortid. Barnevernleder er ikke kjent med at det har forekommet tilfeller hvor barn/unge i Beiarn og Saltdal ikke har fått nødvendig hjelp og omsorg i forbindelse med akutte situasjoner, idet akuttberedskapen i kommunene har blitt fulgt opp i tråd med lovens formål. Det er likevel særskilt sårbart og belastende å ivareta et slikt ikke-formalisert bakvakts ansvar på heldøgns basis, til tross for at akutte henvendelser ikke forekommer svært hyppig.

Eksisterende vaktordning i informanttjenester:

Det er innhentet informasjon fra to barneverntjenester med formalisert barnevernvakt, herunder Bodø barneverntjeneste og Ytre Helgeland barneverntjeneste.

Bodø barneverntjeneste er organisert i flere team, hvorav «Mottak/vakt» utgjør et eget team med ansvar for barnevernvakt/akuttberedskap. Vaktberedskapen har hatt ulike løsninger, alt fra en deling av vaktansvar mellom alle ansatte i teamet med fagleder som bakvakt, til en vaktordning fordelt på fire/fem fagledere i tjenesten. Sistnevnte løsning ble praktisert våren 2017, med bakgrunn i barnevernleders vurderinger av tilstrekkelig kompetanse til akuttarbeid i vaktordningen. I dag forstås det slik at Bodø barneverntjeneste er i ferd med å etablere en ny vaktmodell ut fra arbeidsplan/turnus for ansatte i teamet «Mottak/vakt». Bodø barneverntjeneste drifter sin akuttberedskap ved tilgjengelighet/vakt på telefon, vurdering av utrykningsbehov, samt kontortid med aktiv arbeidstid frem til kl: 20:00 på fredager og mellom kl: 10:00 – 20:00

på lørdager. I den aktive arbeidstiden gjennomføres det tilsyn/kontrollbesøk, samt andre barnevernfaglige oppgaver underlagt «Mottak/vakt».

Ytre Helgeland barneverntjeneste er en interkommunal barneverntjeneste for kommunene Alstahaug, Herøy, Dønna, Leirfjord og Træna. Det eksisterer en formalisert barnevernvakt/akuttberedskap i form av svarplikt på telefon. Vaktansvaret fordeles mellom ansatte i tjenesten med barnevernleder som kontinuerlig bakvakt for vurdering/beordring av vaktens utrykning og iverksetting av eventuelle akuttvedtak. Ytre Helgeland barneverntjeneste har ikke utrykningsplikt, men svarplikt. Det er opplyst om at tjenesten likevel i praksis håndterer utrykninger ved behov, men at det grunnet geografiske hindringer og transportmuligheter i distriktet ikke kan pålegges forpliktelser for utrykning.

Kostnader/finansiering:

Bodø barneverntjeneste har opplyst om at drift av det totale «Mottak/vakt» teamet har en kostnad på 5,85 millioner kroner årlig, da inkludert det barnevernfaglige arbeidet som ivaretas av teamet i forbindelse med drift i ordinær kontortid. Våren 2017 var barnevernvakten fordelt mellom teamledere, som hadde en kompensasjon på 2500,- pr uke for vaktansvaret. Dette tilsvarer en årlig kostnad på kr: 120 000,-. Høsten 2017 forstås det slik at denne ordningen er avvirket til fordel for en helhetlig vaktplan for hele teamet. Det er videre innhentet informasjon omkring kostnader for å kjøpe seg inn i Bodø barneverntjenestes vaktordning, som omfatter kjøp av akuttberedskap for 66% av døgnet samt helg og helligdager, skissert i tabell.

Ytre Helgeland barneverntjeneste kompenserer vaktansvaret med 2250,-pr uke, samt 300,- pr døgn for helligdager. Barnevernleder har kontinuerlig ansvar for bakvakt, noe som skal vurderes endret eller avvirket fra 2018.

Tjeneste	Årlige kostnader
Bodø barneverntjeneste	5,85 millioner for drift av Mottak Vakt team, herav 39 kr for barnevernvakt/akuttberedskap pr.innbygger = 1 989 858,- pr år.
Ytre Helgeland barneverntjeneste	2250,- kr pr. vakt uke (vakttillegg), +300 kr helligdag, samt variable/uforutsette utgifter til aktiv vakt/utrykning/overtid, totalt 100 000,- kr + ca 50 000,- kr = 150 000 kr pr.år (12,38 kr pr innbygger).
Kostnader for kjøp av interkommunalt vakt samarbeid med Bodø barneverntjeneste	1043+4702 innbyggere x 83 kr pr. innbygger = 476 835,- kr.pr år.

Forslag til budsjett og kostnadsoverslag Beiarn og Saltdal:

Det foreslås at Beiarn og Saltdal barneverntjeneste kompenserer barnevernvakten med 2500,- kr pr.uke, i tråd med Bodø barneverntjenestes opprinnelige ordning våren 2017. Dette tilsvarer en årlig fast kostnad på 120 000,- kr knyttet til akuttberedskap på telefon. I tillegg kommer uforutsette utgifter til aktiv vakt og utrykning. Det foreslås at det budsjetteres med kr 40 000,- for uforutsette utgifter i vaktordningen, og at det ved behov kan gjennomføres ordinære driftsoppgaver knyttet til kveld/helg (tilsyns/kontrollbesøk). Aktuell kommune bærer utgiftene. Dette er noe som i dag gjennomføres i forbindelse med tidvis særskilte driftsbehov i barneverntjenesten. Det bør vurderes kompensasjon for vakt som faller på helligdag, samt eventuell kompensasjon for «bakvakt» for bistand til vakthavendes vurderinger og eventuell utrykningsplikt. Dette tas ikke inn i kostnadsoverslaget.

Kommune	Kostnadsfordeling	Årlig kostnad
Beiarn	18 % av total kostnad	21 600,- kr
Saltdal	82 % av total kostnad	98 400,- kr

Kommune	Vakt	Variable kostnader	Totalt
Beiarn	21 600,-	7 200,-	28 800,-
Saltdal	98 400,-	32 800,-	131 200,-

Risiko/konsekvensanalyse av interkommunalt samarbeid og selvstendig vaktordning for Beiarn og Saltdal barneverntjeneste:

Barnevernvakt	Risiko	Konsekvens
Interkommunalt samarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende oversikt og kjennskap til bakgrunns historikk og saksstatus/tiltak i andre kommuner • Manglende kjennskap til aktive barn i systemet og pågående arbeid innenfor kontortid. Manglende tilgang i fagprogram for andre kommuner • Den enkelte kommunes terskel for bruk av akutthjemmel / råd/veiledning og skjønsmessige vurderinger • Tiltak knyttet til akutte henvendelser krever ofte omfattende etterarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Sårbarhet knyttet til riktig vurdering av vilkår for anvendelse av akutthjemmel i barnevernloven • Utilstrekkelig informasjonsgrunnlag for avklaring av behov/vurdering av barnets beste. Utfordrende å iverksette krisehåndtering/ending/veiledning. Kan føre til merarbeid i utredning av risikofaktor for valg av tiltak i sakene. • Sårbarhet knyttet til rettssikkerhet og kvalitetsarbeid i enkeltsaker • Oppfølging av en ekstern barnevernvakts håndtering av akutte saker kan resultere i omfattende merarbeid
Beiarn og Saltdal	<ul style="list-style-type: none"> • Få stillingshjempler 	<ul style="list-style-type: none"> • Sårbarhet ved kapasitet

	<ul style="list-style-type: none"> • Nyansatte og kompetanse/erfaring • Ferie/sykdom • Barnevernleder har selvstendig vedtaksmyndighet 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaktsystemet vurderes fordelt kun på ansatte med tilstrekkelig vurderings, veilednings, beslutningskompetanse • Vaktordningen tilfaller ofte på samme ansatt • Barnevernleder står i risiko for å ha kontinuerlig bakvakt ansvar
--	---	--

Vurdering:

Etablering av barnevernvakt/akuttberedskap for Beiarn og Saltdal barneverntjeneste bør innebære et vurderingsgrunnlag sett i lys av risikofaktorer med fokus på kapasitet, barnevernfaglig kompetanse, tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomiske konsekvenser. Kommunene praktiserer i dag forsvarlighet i tråd med lovens formål, men vaktordningen er ikke formalisert og innebærer av den grunn risiko for tjenestesvikt. I en barneverntjeneste av slik størrelse og med gjeldende saksmengde i kommunene, er det til enhver tid mulig for barnevernleder og saksbehandlere å inneha oversikt over aktive saker. Oversikt og kjennskap til tidligere saksarbeid, vurderinger og beslutningsprosesser, skaper bedre grunnlag for barnevernfaglige vurderinger i tråd med hensynet til barnets beste. De fleste akutte henvendelser til akuttberedskapen utenfor ordinær kontortid omhandler saker som er eller har vært aktive eller på annen måte er kjent for kommunenes barneverntjeneste. Dette legger til rette for økt rettsikkerhet, bedre vurderingsgrunnlag, og lavere risiko for omfattende etterarbeid innenfor kontortid. Akuttsaker krever oftest kompliserte vurderinger, og tidsfaktoren i en akutthenvendelse gir begrenset adgang til å utrede og opplyse saken før en beslutning skal tas.

Med utgangspunkt i at de fleste henvendelser gjelder saker som barneverntjenesten allerede er kjent med, vurderes det at barn, unge og deres familier i Beiarn og Saltdal er best ivaretatt gjennom en barnevernvakt driftet av ansatte i Beiarn og Saltdal barneverntjeneste. For vurdering av akutte henvendelser i saker som er ny/ukjente for tjenesten, er vurderingen av egen vakt likevel den samme idet tjenesten har en felles forståelse og plattform for faglig vurderingsgrunnlag, krise/veiledningsarbeid og terskel for tvangsinngrep/bruk av akutthjemlene i barnevernloven. Ofte er akutthenvendelser knyttet til saker som er aktive i barneverntjenestens tiltaksarbeid, hvorav en eller flere av saksbehandlerne/leder har en etablert relasjon til barna/familien. Dette kan med sannsynlighet føre til at barneverntjenesten kan være bedre rustet til å komme i veiledningsposisjon og dermed løse akuttsituasjoner ved bruk av mildeste inngreps prinsipp.

En interkommunal løsning for å ivareta akuttberedskapen i Beiarn og Saltdal barneverntjeneste vil med sannsynlighetsovervekt føre til merarbeid, risiko for feilvurderinger, økonomiske merkostnader ved utrykning/overtid, samt risiko for utrygghet og utfordringer i det videre tiltaksarbeidet med barneverntjenesten. Akuttsaker som innebærer bruk av akutthjemlene i barnevernloven er svært krevende, da både i form av barnevernfaglige ressurser og ofte også økonomisk. Det er av avgjørende betydning for hensynet til barns beste at Beiarn og Saltdal

barneverntjeneste innehar vedtaksmyndighet for barn/unge i kommunene, også utenfor ordinær kontortid.

Rådmannens innstilling

Beiarn og Saltdal barneverntjeneste etablerer selvstendig barnevernvakt med akuttberedskap.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse/omsorg	55/2017	05.12.2017

Tildelingskontoret - statusrapport nov 2017

Foreliggende dokumenter:

Statusrapport Tildelingskontoret nov 2017

Saksopplysninger

Overnevnte rapport legges frem for gjennomgang.

Rådmannens innstilling

Rapport tas til orientering

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse/omsorg	56/2017	05.12.2017

Planprogram for helse, omsorg og sosialplan 2018 - 2028

Foreliggende dokumenter:

- Planprogram for Helse-, omsorg- og sosialplan 2018 – 2028
- Høringsuttalelse fra NAV Saltdal

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok 03.10.17:

- Kommunestyret vedtar å sende vedlagt planprogram til Helse- og omsorgsplan for perioden 2018-2028 til høring og offentlig ettersyn.
- Utvalg for helse og omsorg delegeres myndighet til å fatte vedtak om planprogram og offentlig høring av planforslag. Endelig plan behandles i kommunestyret.

Forslag til planprogram har vært ute til offentlig høring med høringsfrist 11. november 2017, det har kommet inn ett høringssvar fra NAV Saltdal.

Vurdering

Etter høringsfristen utløp har en vurdert høringsuttalelsen fra NAV Saltdal. Høringsuttalelsene er verdifulle for oppdragets art og en har integrert innspillene i planprogrammet. Følgende endringer er gjort:

- En har endret gjennomgående i hele dokumentet at planen gjelder «helse- omsorg og sosiale tjenester», noe som ikke var konsekvent i det opprinnelige planprogrammet.
- En har lagt til under lovverk: «Lov om sosiale tjenester i NAV»
- Under opplisting av tjenester under «Temaer» har en fjernet «Sosialtjenesten» da dette er en tjeneste i NAV. I samme opplisting av tjenester har en lagt til «Husbanktjenester», «Parkeringskort» og «TT-kort».
- Under «Temaer» har en lagt til «Arbeids- og aktivitetstilbud til innbyggere som ikke har tilbud i det ordinære arbeidslivet eller som har et særskilte behov vil bli et viktig tema i planen, spesielt med tanke på unge under 30 og bosatte flyktninger»

Saltdal kommune er i behov av god planprosess for helse-, omsorg- og sosialtjenestene for å kunne gi retning, strategier og føringer for prioriteringer i årene som kommer. Rådmann anbefaler at Utvalget for Helse og omsorg godkjenner foreliggende planprogram.

Rådmannens innstilling

Utvalget for Helse og omsorg godkjenner foreliggende planprogram «*Planprogram for Helse-, omsorg og sosialplan 2018 – 2028*» jfr. plan- og bygningsloven § 4-1.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse/omsorg	57/2017	05.12.2017

Åpen post

Saksopplysninger

Her kan medlemmene selv ta opp temaer som de ønsker å drøfte.

Rådmannens innstilling

Ingen innstilling